—శివుణ్ణి కుట్టిన చీమ

పార్వతికి నిద్రపట్టడం లేదు. పొత్తిగుడ్డల్లో పసికందు అటూ ఇటూ కదులుతూ తన ఉనికిని జ్ఞాపకం చేస్తూంది. పురిటికి గవర్నమెంట్ ఆసుపత్రికి రావటం ఇష్టంలేదు పార్వతికి. పది రూపాయలు ఖర్చయినా ఎక్కడన్నా మెటర్నిటీహోమ్‌లో చేర్పించమని ఎంతగానో ప్రాధేయపడింది. ఇక్కడ భయమూ కాదు, కొత్తా కాదు. పెళ్లయిన అయిదు సంవత్సరాల్లో నాలుగోసారి ఇక్కడికి రావటం. నర్సులంతా గుర్తుపడతారు. చౌకీదారు గుర్తుపట్టుతాడు. అంతా ఎరిగిన చోటుగానే ఉంటుంది. కానీ, ఒకటే భయం. ఆసుపత్రికి వచ్చినప్పటినుండి ఇంటికి వెళ్లేదాకా వందమందికి సమాధానం చెప్పుకోవాలి. 'ఏమండీ? ఎంతమంది పిల్లలు...?' ఎంతమందయితే వాళ్లకెందుకు? కనటానికి తనకు ఓపిక ఉన్నది. పెంచటానికి ఆయనకు ఓపిక ఉన్నది. 'అంతా ఆడపిల్లలేనా?' తమకు ఆడపిల్లలయితే వాళ్లకేం? కట్నం లేకుండా పెళ్లిచేసుకోమని అడిగితే అప్పుడు ఏడవవచ్చు. కట్నం కోసం అప్పు కావాలని అడిగితే అప్పుడు జాలిపడవచ్చు. ఈ మాటలన్నీ భరిస్తుంది. అక్కడితో ఊరుకోరు ఆసుపత్రి జనం. 'ఆపరేషను చేయించుకుంటున్నారా?' అని ఒకరు, 'డబ్బుకూడా ఇస్తారు' అని ఒకరు. చివరిమాట వింటూనే పార్వతి భగ్గున మండిపోతుంది. 'డబ్బు ఇస్తే మీరు ఆపరేషన్ కాదు, ఇంకేమయినా కూడా చేయించుకుంటారు' అనాలన్నంత ఆవేశం, ఉక్రోషం వస్తుంది. ముక్కూ ముఖం ఎరగని వాళ్లతో

తగాదాపడి ఏమిటి సాధించేది? ఆసుపత్రిలో చేరినప్పటినుండి 'ఆపరేషను... ఆపరేషను... ఆపరేషను...' అందరూ ఇదే స్మరణ. ఇంతకంటే 'నారాయణ... నారాయణ...' అనుకున్నా సగం కష్టాలు గట్టెక్కుతాయి వాళ్లకి అనుకుంది పార్వతి.

పార్వతి పక్కకు తిరిగి పసికందుకు పాలిస్తూంది. పాప పాలు అడగనే లేదు. ఆపరేషను మాట గుర్తు వచ్చినప్పుడల్లా వెన్ను జిల్లుమంటూ చల్లగా మంచుయుగంలాగా అయిపోతుంది - ప్రళయం వచ్చేస్తున్నట్లు, సృష్టి అంతా ఆగిపోతున్నట్లు. సృష్టి ఆగిపోకుండా ఈ భూమిమీద మనుగడ సాగాలి అంటే, దాని కీలకం తన చేతిలో ఉన్నది. పాపను దగ్గరగా గుండెలకు హత్తుకుని పాలిస్తుంటే ఈ చరాచర సృష్టికంతటికీ తను తల్లి అయినట్లూ, పాలిచ్చి పెంచుతున్నట్లూ గుండెల్లో వెచ్చని రక్తం ప్రవహించి, శరీరం వేడెక్కి గగుర్పాటు కలుగుతుంది. తొట్రుపాటు వస్తుంది. విడిగా నర్సింగ్ హోమ్‌లో అయితే, ఆపరేషను సంగతి అడిగితేనే కాని చెప్పరు.

పార్వతి మళ్లీ కాస్త నిద్ర వస్తుందేమోనని కళ్లు మూసుకుని ఆశగా చూసింది. నిద్రకు ఆశ ప్రతిబంధకం. పురుళ్ల ఆసుపత్రిలో ప్రశాంతత కోరుకోవటం... పార్వతికే నవ్వు వచ్చింది. పసిపిల్లలంతా పగలు నిద్రపోయి, రాత్రిళ్లు ఏడుస్తారు. తల్లికి విసుగు ఉన్నదా లేదా పరీక్షిస్తారట పిల్లలు పుట్టగానే. నిద్ర వస్తే బాగుండును. క్యారు క్యారుమని నాలుగు పక్కలనుండీ ఏడుపులు. దానికి కొంతవరకు అలవాటయింది. బలవంతాన నిద్రపోతున్నట్లు కళ్లు మూసుకుంది. ఉన్నట్లుండి వరండాలో హడావిడి మొదలయింది. ఆగకుండా గంట. నర్సు హడావిడిగా పరుగెత్తటం. చక్రాల కుర్చీలో ఆమెను తీసుకువస్తున్నారు. ఒకటే ఆగం చేస్తూంది. 'నేను బతకనురో. . దేముడా... ఆ చచ్చినాడు ఎక్కడకు పోయాడే... అమ్మో... ఇంక బతకను...' నర్సులు నవ్వుకుంటున్నారు. వయసు మళ్లిన నర్సు ఒకతె కొద్దిగా గదమాయించి, "ఇప్పుడిట్లాగే గోల పెడతారు... హుం" అంటూ గొణిగింది. కుర్చీలో మనిషి కోరగా ఆమె వంక చూసి, "వద్దంటే విన్నాడు కాదు, తల్లీ, ఆ ముదనష్టపోడు. . అయ్యో..." అంటూ శ్రుతి పెంచుతూంది. పార్వతి మెల్లిగా మంచంమీద లేచి కూర్చుని, చెప్పుల కోసం అటూ ఇటూ చూసింది. రెండో చెప్పు కనిపించలేదు. జతగా ఉంటేనే ప్రయాణానికి వీలు భార్యాభర్తల్లా. గోపాలం ఇంటిదగ్గర ఏమనుకుంటున్నాడో పార్వతికి తెలుసు... తెలియదు. సాయంత్రం ఆరుగంటలకు ఆసుపత్రినుండి వెళ్లేముందు అతనితో ఒంటరిగా మాట్లాడాలనుకుంది. అత్తగారు, ఆడపడుచు, తోడికోడలు ఉన్నారు. పార్వతికి దుఃఖం వచ్చింది.

తను ఒంటరిగా భర్తతో మాట్లాడాలంటే అన్నీ ఆటంకాలే. ఇప్పుడే కాదు, పెళ్లి అయినప్పటినుండి. పదిమంది మధ్య తను ఒకతె. తను ఇంటికి రాణి కాదు, నౌకరు కాదు. తను ఏమీ కాదు. ఆ జనాభా లెక్కలో తను ఒక అంకె. గోపాలంతో అదివరకు సూటిగా చెప్పలేకపోయినా, చూచాయగా హెచ్చరించింది - 'ఒంటరిగా ఎక్కడికన్నా వెళ్లివద్దామండీ...' అని. గోపాలం నవ్వేసి ఊరుకునేవాడు. 'ఇక్కడ ఒంటరితనం దొరకటం లేదా!' అని చిలిపిగా చూసేవాడు. ఈ మాట అత్తగారి చెవికి ఎట్లా చేరిందో ఆవిడ అనేసింది. 'స్వేచ్ఛ... స్వేచ్ఛ .. అంటారు... ఏ స్వేచ్ఛా లేకుండా పిల్లల్ని కంటున్నారేమిటే ఈ కాలపువాళ్లు...' అత్తగారు ఉడికిస్తున్నా ఒకొక్కసారి ఏడిపిస్తున్నట్లు ఉంటుంది. ఆరయింది. గంట కొట్టగానే అందరితో పాటు గోపాలం బయలుదేరాడు. పార్వతి అతని కళ్లలోకి సూటిగా చూసింది. ఏదో తను

చెప్పాలన్న తహతహ... ఇంతమంది మధ్య చెప్పలేనన్న బాధ. గోపాలం మెల్లిగా అందరితోపాటు గేటుదాకా వెళ్లి, తల్లిచేతిలో ఫ్లాస్కు పెట్టి, "నడుస్తూ ఉండండి... ఇప్పుడే వస్తాను" అన్నాడు. "పోయి రహస్యాలేమన్నా మాట్లాడి రావాలా..." అన్నది తల్లి. తల్లికి ఏదన్నా గట్టిగా సమాధానం చెప్పాలనిపించింది గోపాలానికి. సమాధానాలు లేక కాదు. ప్రతి ప్రశ్నకు ఒక సమాధానం ఉన్నది. అవన్నీ నోటిదాకా వచ్చి ఆగిపోతాయి. సమాధానం చెప్పకుండానే వార్డులోకి వెళ్లాడు. పార్వతి ముఖం విప్పారింది. చౌకీదారు "టైము అయింది... వెళ్లండి సార్..." అంటున్నాడు.

"చెప్పు... ఏమిటి సంగతి..." అన్నాడు గోపాలం.

"కూర్చోండి..." అంది పార్వతి, మంచంమీద తను కూర్చుంటూ. గోపాలం స్టూలు మీద కూర్చుని పాపవంక చూశాడు. ఏడుపు లేదు. నవ్వులేదు. గంభీరంగా తల్లిదండ్రులవంక చూసింది పాప.

"ఏం ఆలోచించారు..."

"దేని సంగతి?"

పార్వతి పాపను ఒళ్లోకి తీసుకుంది. ఎవరో పాపను తన ఒళ్లోనుండి లాక్కుపోతుంటే భయపడుతున్నట్టు గట్టిగా పట్టుకుంది. దుప్పటి మీదకు లాక్కున్నది. గోపాలం కళ్లలోకి చూసి, తలవంచుకుని, "ఆపరేషను సంగతి..." అంది. గోపాలానికి ఆ ప్రశ్న వస్తుందని తెలుసు. "నీ ఇష్టం..." అన్నాడు.

"మీ ఇష్టమే నా ఇష్టం..." అంది పార్వతి, పాప గుప్పిటినుండి తన వేలిని బయటకు లాక్కుంటూ. పాప దగ్గర తాము ఈ మాటలు చెప్పుకోవటం... ఏదో తప్పు చేస్తున్నట్లు తోచింది. పాప ముద్దాయి. తాము న్యాయనిర్ణేతలు. రానున్న పాపల జీవన్మరణ సమస్య తాము చర్చిస్తున్నారు. గోపాలం మనస్సు వికలమైపోయింది. భగవంతుడు తనకి అధికారం ఇచ్చాడా? సృష్టిక్రమాన్ని ఆపే ప్రయత్నం తను చేయగలడా? శివుని ఆజ్ఞ లేనిదే కుట్టలేని చీమల ప్రపంచంలో తను స్వయంగా నిర్ణయం తీసుకుంటున్నాడనుకుంటే అర్థం ఉన్నదా? గోపాలానికి నవ్వు వచ్చింది. "నువ్వుకూడా ఆలోచించు..." అంటూ గోపాలం లేచి వెళ్లిపోయాడు. నిర్ణయం వాయిదా పడినందుకు పార్వతి తృప్తిపడింది.

పార్వతికి రెండో చెప్పు కనిపించనే లేదు. వరండాలో మళ్లీ గంట మోగింది! నర్సులు పరుగెత్తారు. బయట నాలుగైదు కార్లు కనిపిస్తున్నాయి. పదిహేను, ఇరవై మంది మనుషులు ఉన్నారు. చౌకీదార్లు, నర్సులు – అంతా నమస్కారాలు పెట్టుతున్నారు. ఎవరో పెద్ద డాక్టరు కోసం టెలిఫోన్ చేస్తున్నారు. మంచంమీద మరో ఉతికిన దుప్పటి అమరుస్తున్నారు. ఆమె మెల్లిగా, సపరివారంగా నడుస్తూంది. చక్రాల కుర్చీ... చక్రాల టేబులు... నర్సులు... ఆసుపత్రి అంతా అక్కడే ఉన్నది. ఇద్దరు నర్సులు అక్కడ బల్లమీద కూర్చుని పురుటినెప్పులు పడుతున్న చింపిరిజుట్టు అమ్మాయిని రెండుచేతులతో పట్టుకుని, గబగబా నడిపించి పక్కకు తీసుకుపోయి వరండాలో ఒక మూలగా కూర్చోపెట్టారు, అక్కడ మూలగమని. మంచిపని చేయాలంటే ఈ అలగాజనం ఎప్పుడూ అడ్డమే. చిట్లించుకున్న ముఖానికి మళ్లీ నవ్వు పూసుకుని జనం మధ్యకు పోయింది నర్సు. చింపిరిజుట్టమ్మాయి మూలగటానికి భయపడి కళ్లలో నీళ్లు పెట్టుకుంటూంది. ఆ కన్నీళ్లు కిందపడితే ఆసుపత్రి శుభ్రతకు ఎంత భంగం! ఎంత ప్రమాదం!! పార్వతికి కూడా

ఏడుపు వస్తూంది. ఆ అమ్మాయి కళ్లు ఎంత బాగున్నాయి! ఆ చింపిరిజుట్టు చిత్రకారుడు తీర్చిదిద్దినట్లు ఉంది. కాని, కష్టాలకు ఎగిరిపోతున్నట్లు లేదు. తను ఏమీ చెయ్యలేదు. మంచం, దుప్పటి అన్నీ తన దగ్గర ఉన్నాయి. కావాలనుకుంటే అవన్నీ కొని ఇవ్వగల ఐశ్వర్యం ఉంది తనదగ్గర. కాని వాటన్నిటినీ మించిన అసహాయస్థితి ఉన్నది. పార్వతి మళ్లీ పడుకుంది... చింపిరి జుట్టు అమ్మాయి జుట్టులా నిద్ర కళ్లమీదకు పాకింది.

అంతా కత్తులు తీసుకుని వస్తున్నారు. ఆపరేషను చేస్తాం అంటున్నారు. పక్కలో పాప కనిపించటం లేదు. చింపిరి జుట్టమ్మాయి ఏడుస్తూంది. మళ్లీ ఉలిక్కిపడి లేచింది పార్వతి. కిటికీలోనుంచి తొంగి చూసింది. కారులో వచ్చిన అమ్మాయి, పరుపుమీద పడి మూలుగుతూంది. చింపిరిజుట్టమ్మాయి మూలగా నేలమీద పడి మూలుగుతూంది. మళ్లీ గంట. పోలీసులు గబగబా వస్తున్నారు. చేతిలో పిల్లలు... పసికందులు. నర్సులు వచ్చారు. పిల్లల్ని అందుకున్నారు.

"ఏమయింది...?"

"ముందర పిల్లల్ని లోపలకు తీసుకువెళ్లండి..."

"కవల పిల్లలా..."

"తల్లి ఎక్కడ..."

"కనిపించడం లేదు..."

పిల్లల్ని గుడ్డల్లో వెచ్చగాచుట్టి, గబగబా నర్సులు తీసుకుని వెళ్లారు. పోలీసు నవ్వుతున్నాడు. "సుఖపడేది ఒకళ్లు... కష్టపడేది ఒకళ్లు... ఎప్పుడూ ఇట్లాగే ఉంటుంది... ఈళ్ల బాబుఎక్కడో వెచ్చగా తొంగుని ఉంటాడు. ఈ చలిలో దేవుడా అంటూ ఆసుపత్రికి వచ్చే డ్యూటీ మాకు తగిలింది."

"తల్లి ఏదీ..."

"అది కనపడితేనా... చావకొట్టి చెవులు మూసేవాడిని కాదూ... సిగదరగ... సాయంత్రం దాకా ఆ చెట్టుకింద పడి మూలుగుతూనే ఉన్నదండి... ఆసుపత్రికి చావరాదుటే అని చెప్పానండి... విని ఛస్తేగా... పైగా దాని పొగరు చూడండి... ఆసుపత్రి ఇళ్లున్నవాళ్లకి... తన్నెవరు రానిస్తారు... అందండి..."

పార్వతికి గుండెల్లో దేవినట్లయింది. లోపలకు తీసుకుని వెళ్లిన పిల్లల్ని ఎవరు పోషిస్తారు? ఇద్దరు మగపిల్లలుట. తనకు ఒక్క మగపిల్లవాడు ఉంటే ఎంత బాగుండేదిష నలుగురూ ఆడపిల్లలే అయిరి.

"ఛీ... ఛీ... ఈ ఆడపిల్లలు వద్దు... ఇప్పుడే పోయి ఆపరేషను చేయించుకు వస్తే సరిపోతుంది... నర్స్... నర్స్..." మాటన్నీ పెదిమల దగ్గరే ఆగిపోతున్నాయి. అత్తగారి మాటలు మరీ విచిత్రంగా ఉంటాయి. తన కూతురికి అంతా మగపిల్లలు. తనకు అంతా ఆడపిల్లలు. కోడలికి అంతా ఆడపిల్లలు పుడితే, తన కొడుక్కి పుట్టినట్లు కాదనేగా? కోడలిమీద కోపం వచ్చి శాపం పెడితే కొడుక్కి తగలదూ? లేకపోతే ఏమిటా మాటలు? "ఆపరేషను వద్దంటావు... ఈసారి కూడా ఆడపిల్ల పుట్టితే ఏం చేస్తావు?..." అని అడిగింది. తను చేయగలిగిందేమీ లేదు. కాని, మగపిల్లాడు పుడతాడని ధైర్యం తనకు. ఉంగరాల జుట్టూ, మెళ్లో పులిగోరూ, చేతులకి మురుగులూ, మామిడిపిందెల మొలతాడూ.. చిన్న కృష్ణుడిలా చేతుల్లో వేళ్లాడుతూ,

పాలిండ్లమీద కాళ్లతో తన్నుతూ ఆడుకుంటుంటే తన జీవితానికింకేం కావాలి? తన కళ్లలో ఆ రూపం మెదులుతూనే ఉన్నది. 'అమ్మా... నేనమ్మా... కృష్ణుడిని... తలుపు తియ్యమ్మా...' అల్లరి కృష్ణుడు కిటికీలోనుంచి తొంగిచూస్తున్నాడు. తన కళ్ల వెంబడి నీళ్లు కారిపోతున్నాయి. గుండెలు పగిలిపోతున్నాయి. తలుపులు వేసేసింది. శాశ్వతంగా తలుపులు మూసేసింది. ఆ తలుపులు తను తియ్యలేదు. తనే కాదు, ఎవ్వరూ తియ్యలేరు. విప్పలేని ముడి తను ఎందుకు వేసింది? 'కృష్ణా... కృష్ణా... నువ్వు లేనిదే నేను బ్రతకలేను. ఈ తలుపు నేను తియ్యలేను... నేనే వస్తా, కృష్ణా... ఎట్లా వచ్చేది... ఈ శరీరం మనిషి నిర్మించిన గోడలనుండి బయటపడలేదు. ఈ శరీరం వదిలేసి నీ దగ్గరకు వస్తా...కృష్ణా... కృష్ణా... కృష్ణా...'

పార్వతి ఉలిక్కిపడి లేచింది. తను బిగ్గరగా అరిచిందా?! ఎవరన్నా విన్నారా? కన్నీటిచారలు తుడుచుకుంది. వరండాలో చింపిరిజుట్టు అమ్మాయి కనిపించలేదు. ఆత్రంగా, అటూ ఇటూ చూసింది. పురుళ్లుపోసే గదిలోకి తొంగిచూసింది. ఇళ్లున్నవాళ్లకే ఆసుపత్రి అందిట కవలపిల్లల తల్లి. చింపిరి అమ్మాయికి కూడా ఇల్లు లేదా? ఇక్కడికి ఒక్కతే వచ్చిందా! అయినవాళ్లు ఎవ్వరూ లేరా? "నర్స్... నర్స్..." పార్వతి మెల్లిగా పిలిచింది.

"ఏమమ్మా... నిద్ర పట్టలేదా..."

"కొద్దిగా తలనొప్పిగా ఉంది... సరేగాని, నర్స్ ఇక్కడొక అమ్మాయి ఉండేది... ఇప్పుడెక్కడున్నది..."

"పురుటిగదిలోకి తీసుకుపోయారు..."

"కొంచెం జాగ్రత్తగా చూడండి... మావారు పొద్దున్నే రాగానే పది రూపాయలిప్పిస్తాను ..."

"ఎవరు... మీకు తెలిసిన అమ్మాయా..."

'ఆc... మా పనిమనిషి చెల్లెలు..."

"అట్లాగా!!"

పార్వతి అబద్ధం మింగింది. అబద్ధాలాడకుండానే నలుగురు ఆడపిల్లల్ని కన్నది. ఇంక పోయేదేమీ లేదు. పార్వతి నవ్వుకుంది.

నిద్ర లేక కళ్లు మండుతున్నాయి. దుప్పటి పైకి లాక్కుంది, ముఖం కూడా కనపడకుండా. నిద్ర రాదు. మళ్లీ గంట, కొత్త కేసు. మళ్లీ గంట, మళ్లీ కొత్త కేసు. రిక్షాలో రెండు కేసులు వచ్చినాయి. కారులో నాలుగు కేసులు వచ్చినాయి. బస్సులో యాభై కేసులు వచ్చినాయి. రైలులో వెయ్యి కేసులు వచ్చినాయి. విమానంనిండా పురుడు పోసుకోవటానికి వచ్చినవాళ్లు ఆసుపత్రిలో దిగటానికి చోటులేక ఆసుపత్రి పైన ఆకాశంలో పల్టీలు కొట్టుతున్నారు. అంతా గందరగోళం. ఆసుపత్రి నిండిపోయింది. పురుటిగదిలోకి వెళుతున్నారు... వస్తున్నారు. ఏడుస్తూ లోపలకు పోయి, నవ్వుతూ పిల్లల్ని చంకన పెట్టుకువస్తున్నారు. చంకల్లో పిల్లలు అప్పుడే చూస్తుండగానే కిందికి దిగి నడుస్తున్నారు. పెరిగి పెద్దవాళ్లయిపోతున్నారు. మగపిల్లలంతా బయటకు పోతున్నారు. ఆడపిల్లలు మళ్లీ ఏడుస్తూ పురుటిగదిలోకి పోయి, నవ్వుతూ పిల్లల్ని ఎత్తుకువస్తున్నారు. పిల్లలు చూస్తుండగానే మళ్లీ పెద్దవాళ్లయిపోతున్నారు. మళ్లీ పురుటిగదిలోకి... జనం క్రిక్కిరిసిపోతున్నారు. తన గదినిండా వాళ్లే. మంచంమీద, పక్కన, కింద - ఎక్కడపడితే

అక్కడే. రైళ్లు నిండిపోయాయి. రైలెక్కినవాళ్లు ప్లాటుఫారంమీద వాళ్లని పైకిరాకుండా తోసేస్తున్నారు. వాళ్లంతా ఒకటి... వీళ్లంతా ఒకటి. రైలు తలుపులన్నీ ఆసుపత్రి ఆపరేషను కత్తులతో మూసి వేస్తున్నారు. ఆకలి...ఆకలి... వరిపైరు కాకుండానే కంకులు తినేస్తున్నారు. గడ్డి తినేస్తున్నారు. మళ్లీ నారు చల్లుదామంటే విత్తనాలు లేవు. అవి కూడా తినేశారు. తినడానికి పనికివచ్చే ఆకు అలములతో పాటు ప్రాణికోటిని కూడా తినేస్తున్నారు. అంతా అయిపోయింది. మనుషులే మిగిలిపోయారు. ఒకరిని మరొకరు తినాలి. ఎవరు, ఎవర్ని? బలవంతుడు బలహీనుణ్ణి. బలాబలాలు తేల్చుకుంటున్నారు. కొంతమంది రాకెట్లు ఎక్కి ఇతర గ్రహాల్లోకి పారిపోతున్నారు. పోలీసులు రోడ్లమీద నుంచి తప్పుకున్నారు. ఆ జనసముదాయం ఎటునుంచి వస్తూందో, ఎటు పోతున్నదో, గమ్యమేమిటో, ఉద్దేశమేమిటో తెలియదు. భగవంతుడు పోలీసు వేషం వేసుకుని ఆకాశంలో నిలబడి – 'ఆగండి... ఆగండి...' అని అరుస్తున్నాడు. 'కిందికి దిగిరా... నీ పని చెపుతాం...' అంటున్నారు జనం. పార్వతికి తన పిల్లలు కనిపించటం లేదు. 'ఏమండీ... ఏమండీ... పిల్లలు కనిపించటం లేదండి...' పార్వతి కంగారుగా లేచింది. పాప పొత్తిళ్లలో నిశ్చలంగా నిద్రపోతూంది. పురుటిగదిలో క్యారుమంటూ ఏడుపు వినిపిస్తూంది. కళ్లు తుడుచుకుని, పార్వతి మంచం దిగి బయట ప్రశాంత వాతావరణంలోకి తొంగి చూసింది. వరండాలో చాలామంది చాపలు వేసి పడుకున్నారు. అందులో ఒకామె పార్వతివంక చూసి బాధగా నవ్వింది. కానుపు అంటే చచ్చి బ్రతకటం. మరొక జన్మ. తను నది దాటి, ఒడ్డున ఉన్నది. ఆమె ఆవలి ఒడ్డున నది దాటటానికి భయపడుతూ నిలబడి ఉన్నది. పార్వతి ప్రసన్నంగా ఆమె వంక చూసి నవ్వింది. గుండెలమీద నుంచి ఏదో బరువు తీసినట్లుగా ఉంది. కాని, కల ఇంకా భయంకరంగానే గుర్తుకు వస్తూంది. నిజంగా ఒకనాటికి ఈ భూమి అంతా జనంతో నిండిపోతుందా? ఆ ఆలోచనతో మళ్లీ తలనొప్పి మొదలయింది. ఆపరేషను చేయించుకుంటే సరిపోతుందా? గోడమీద పటంలో నుండి కృష్ణుడు చేతులు చాచి, 'అమ్మా... అమ్మా...' అని పిలుస్తున్నాడు.

గోపాలం పొద్దున్నే కాఫీ పట్టుకుని వస్తాడు. తను ఏ నిర్ణయానికి వచ్చాడో? తన మాదిరిగానే రాత్రంతా ఆవేదనతో పలవరింపులతో గడిపాడా? ఏమో... భర్త ఇష్టప్రకారమే పోతుంది. ఈ నిర్ణయంలో తను బాధ్యత తీసుకోలేదు. తను పిరికిమనిషి. విజ్ఞానహీనురాలు. పార్వతి తన్ను తాను తిట్టుకుంది. ఆపరేషన్ చేయించుకుంటే ఆసుపత్రిలో ఉండాలి. లేకపోతే తను వెంటనే ఇంటికి వెళ్లిపోవాలి ఆరోజు. ఆ మంచం చింపిరిజుట్టు అమ్మాయికి ఇస్తారా? ఇళ్లులేనివాళ్లకి ఆసుపత్రి లేదు. పైగా మంచం కూడానా? పార్వతి నవ్వుకుంది.

బయట చీకటి, "నర్స్... నర్స్..."

"ఏమమ్మా..."

"ఎందుకో భయంగా ఉన్నది... కాసేపు దగ్గర కూర్చుంటావా, సరళా... నీపేరు సరళే కదూ..."

"అవును. భయం ఎందుకు?"

"కలలొస్తున్నాయి..."

"మీబోటివాళ్లు కాక మేము కలలు కంటామా, అమ్మా..."

"అదేమిటి, అట్లా మాట్లాడుతున్నావు..."

"కలలు కన్నా. కలలు నిజం చేసుకున్నా... అందరికీ వీలయ్యే పని కాదు... అందుకని..."

పార్వతి విచిత్రంగా చూసింది. సరళ కళ్లలో ఒక్కసారిగా నీళ్లు పొంగాయి.

"అబ్బే... ఏం లేదు... ఏం లేదు..." రుమాలుతో కన్నీళ్లు తుడుచుకుని నవ్వు తెచ్చుకుంటూ అంది సరళ. "ఇంతకీ ఏం కలలు వచ్చినాయి..."

"నువ్వు ఎందుకలా ఉన్నావో చెప్పవా..." పార్వతి సరళ గడ్డం పట్టుకుని అడిగింది. సరళకు మళ్లీ దుఃఖం వచ్చింది.

"అంతా మన చేతుల్లో ఉందనుకుంటాం కాని, మన చేతుల్లో ఏమీ లేదు..."

"ఏమయింది ఇప్పుడు..."

"ఇప్పుడేదో అయిందని కాదు. ఈ నర్సుగా చేరినప్పటినుంచి చూసున్నాను... ఈ చేతులమీదుగా ఎంతమందిని ఈ లోకంలోకి తీసుకుని వచ్చానో... ఎంతమందిని ఈ చేతులమీదుగా మరో లోకానికి పంపానో..."

"మరో లోకం ఉందంటావా, సరళా?"

సరళ ఎదురుప్రశ్న వేసింది: "అసలు దేవుడున్నాడా... అని అడిగావు కాదు "

"నిజంగా ఉన్నాడంటావా..." పార్వతి తల ఎత్తుకుండానే అడిగింది.

సరళ- "ఏమో నాకు మటుకు ఏం తెలుసు... జననమరణాలు నిత్యం చూస్తున్న నాకు... ఆ ప్రశ్న ప్రతి నిత్యం నన్ను వేధిస్తూనే ఉన్నది. కాని కొత్త ప్రాణిని చూసినప్పుడు సంతోషం ఆపుకోలేను... ఒక ప్రాణి మనం చేసిన ప్రయత్నాలన్నీ విఫలం చేసి వెళ్లిపోయినప్పుడు దుఃఖం ఆపుకోలేను... ఇవన్నీ అనుక్షణం నాకు తెలియని భగవంతుణ్ణి జ్ఞాపకం చేస్తూనే ఉంటాయి..."

"మన చేతిలో ఏమీ లేనప్పుడు... ఈ ఆపరేషను చేయించుకోవటం ఎందుకు..." తనను వేధిస్తున్న సమస్యను ముందుకు తోసింది పార్వతి.

"ఆపరేషను చేయించుకోవటం కూడా దైవనిర్ణయమేనని ఎందుకు అనుకోకూడదు?" సరళ ఎదురు ప్రశ్నించింది.

పార్వతి మళ్లీ ఆలోచనలో పడింది. ఇంకా తెల్లవారటానికి చాలా పొద్దు ఉంది. సరళ లేచి నిలబడింది. చింపిరి జుట్టు అమ్మాయికి ఎట్లా ఉన్నదో? తను పది రూపాయలు ఇస్తానన్నది. ఆపరేషను చేయించుకుంటే ఇంకా ఎక్కువ డబ్బే ఇస్తారు. అదంతా ఆ చింపిరి అమ్మాయికి ఇస్తే చీరె వస్తుంది. ఆ పాడుడబ్బు ఇంటికి తీసుకుని వెళ్లకూడదు. తనకు అప్పుడే ఆపరేషను అయిపోయినట్లు, డబ్బు వచ్చినట్లు... ఏమిటి ఈ పిచ్చి ఆలోచనలు?

"ఆ అమ్మాయికి ఎట్లా ఉన్నది..."

సరళ ఎటో చూస్తున్నది...

"ఇంకా కాన్పు కాలేదా..."

"అయింది..."

"ఏం పిల్ల..." పార్వతి ఉత్సుకత నాపుకోలేకపోయింది.

"ఇద్దరు మగపిల్లలు..."

"ఆఁ... నిజంగా.. నేను చూడచ్చా ఇప్పుడు? చూడు సరళా... పొద్దున్నే మావారు రాగానే

పదిరూపాయలిప్పిస్తాను... ఇంటినుండి చీరె కూడా ఒకటి తెప్పించి ఇస్తాను ఆ అమ్మాయికి.. ". పార్వతి తన్ను తాను నిందించుకుంది. తను రాకపోతే అట్లాంటి అమ్మాయికి మంచం దొరికేదేమో! ఎట్లా ఉందో, ఏమిటో? ఎక్కడ పడుకోపెట్టారు. ఛీ... ఈ పురుల్లింక చాలు. ఆ అమ్మాయి ఎవరని తనింత ఆవేదన పడుతూందో పార్వతికి అర్థం కాలేదు.

"ఏం సరళా, చెప్పవూ... నేనొక్కసారి చూసొస్తాను... మా పాపదగ్గర ఉందువుగాని కొంచెంసేపు..." సరళ గౌను పట్టుకుని లాగుతూ అడిగింది. సరళ కదలడంతో చెదిరిన కన్నీటి చుక్కలు పార్వతి చేతిమీద పడ్డాయి. ఉలిక్కిపడింది పార్వతి. గుండె ఒక్కసారి ఆగినట్లయింది.

"మన అవసరం లేనిచోటికి వెళ్లిపోయింది ఆ అమ్మాయి..." సరళ కళ్లలో నీళ్లు అయిపోయినాయి. ఎర్రగా ఉన్నాయి కళ్లు.

"ఊరుకో..." సరళతో ఆ మాట అంది కాని, పార్వతి తనని తనే ఓదార్చుకుంటున్నది.

"మీరు అబద్ధం చెప్పారు... ఆ అమ్మాయి మీ పనిమనిషి చెల్లెలు కాదు.. "

"ఎవరు మరి..."

"నా శాంతి... నా బాల్య స్నేహితురాలు శాంతి...కాదు... నేనే ఆ చింపిరి జుట్టు అమ్మాయిని... దగాపడ్డవాళ్లందరూ నేనే... ఆ అమ్మాయి నేనే. ." సరళ రేగిన జుట్టు సవరించుకుంటూ విసవిసా నడిచిపోయింది.

పార్వతి నిర్ఘాంతపోయింది. "జన్మలో ఆసుపత్రికి మళ్లీ రాకూడదు" అనుకుంది.

(ఆంధ్రప్రభ - 3 మార్చి, 1971)